

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de avocatul Dumitru Barbaroș în numele și interesele Margarinei Briceag,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Talambuța împotriva Margarinei Briceag cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 7 august 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-475/24
NR. PIGD 2-23119283-01-2r-21112024)*

Termenul de exercitare a căii de atac apelul. Încălcarea termenului de procedură fără a solicita repunerea în termen.

Judecătoria Chișinău, sediul Centru, jud. V. Sandu,
Curtea de Apel Chișinău, jud. A. Panov, N. Mămăligă, A. Malii,

15 ianuarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat de avocatul Dumitru Barbaroș în numele și interesele Margaritei Briceag,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 6 august 2023, Leonid Talambuța a depus cerere de chemare în judecată împotriva Margaritei Briceag cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 4 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis integral acțiunea. S-a încasat în beneficiul lui Leonid Talambuța, de la Margarita Briceag, suma de 5 000 euro convertiți în lei moldovenești, conform cursului oficial BNM la momentul executării hotărârii, cu titlu de datorie, și suma de 2 890 lei cu titlu de taxă de stat.

3. La 8 aprilie 2024, prin intermediul poștei electronice, Margarita Briceag, reprezentată de avocatul Elena Codreanu, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea cererii de apel și casarea integrală a hotărârii din 4 martie 2024.

4. La 11 iulie 2024, Margarita Briceag, reprezentată de avocatul Elena Codreanu, a depus cerere de apel motivată, prin care a solicitat admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond, cu remiterea cauzei spre rejudecare.

5. Prin încheierea din 7 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit apelantei Margarita Briceag cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 4 martie 2024 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu toate actele anexate, ca fiind depusă în afara termenului legal, iar apelanta nu a solicitat repunerea în termen.

6. La 24 octombrie 2024, avocatul Dumitru Barbaroș, în numele și interesele Margaritei Briceag, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 7 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii, cu remiterea cauzei în instanța de apel pentru examinarea apelului în fond.

ARGUMENTELE RECURSULUI

7. În motivarea recursului, s-a invocat că încheierea din 7 august 2024 a fost emisă eronat și contrar prevederilor legale.

8. Astfel, avocatul recurentei a menționat că, potrivit art. 362 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, exceptând cazurile în care legea prevede altfel. Întrucât cauza a fost soluționată în procedura cererilor cu valoare redusă, care conform art. 276³ alin. (1) din Codul de procedură civilă este o procedură scrisă, desfășurată în absența părților, susține că publicarea hotărârii pe pagina web a instanței și comunicarea acesteia prin Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor reprezintă momentul echivalent pronunțării dispozitivului hotărârii.

9. În cazul dat, menționează că hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru, deși are în dispozitiv data de 4 martie 2024, a fost pronunțată efectiv și publicată pe 11 martie 2024, conform informațiilor disponibile pe portalul web al instanțelor.

10. A reținut că recurenta a recepționat dispozitivul hotărârii la 5 aprilie 2024, moment în care a acționat prompt, solicitând asistența unui avocat pentru a formula apelul. Astfel, consideră că depunerea apelului la 8 aprilie 2024 s-a realizat în termenul legal de 30 de zile calculat de la data publicării.

11. În acest context, argumentează că, în lipsa unei ședințe dedicate pronunțării hotărârii, părțile nu au cum să cunoască momentul pronunțării dispozitivului decât prin publicarea acestuia. De aceea, conform art. 276³ alin. (1) și art. 276⁴ alin. (3) din Codul de procedură civilă, publicarea pe site-ul instanței trebuie considerată echivalentă cu momentul pronunțării dispozitivului hotărârii.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

12. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.”

13. Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel”.

14. Art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul

biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

15. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

16. Art. 111 alin. (1-3) din Codul de procedură civilă:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

17. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

18. Art.116 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă:

„Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

19. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă”.

20. Art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de

neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural”.

MOTIVAREA INSTANȚEI

21. Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul menționează că încheierea din 7 august 2024 a fost expediată reprezentantului recurente prin poșta electronică la data de 18 octombrie 2024 (f.d.78), iar cererea de recurs a fost înregistrată la 24 octombrie 2024, în termenul prevăzut de art. 425 din Codul de procedură civilă.

22. Examinând recursul declarat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează să fie respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive:

23. Conform art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. În speță, hotărârea instanței de fond a fost pronunțată la data de 4 martie 2024. Astfel, termenul pentru depunerea apelului s-a încheiat la data de 3 aprilie 2024. În recurs nu se contestă faptul că cererea de apel a fost depusă tardiv, la data de 8 aprilie 2024.

24. Art. 113 din Codul de procedură civilă stipulează că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege, atrăgând decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură. Întrucât apelanta nu a respectat acest termen, cererea sa de apel este tardivă, fapt constatat de instanța de apel.

25. Art. 116 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen, cu condiția formulării unei cereri motivate și anexării probelor relevante. La caz, apelanta nu a depus o astfel de cerere, deși era obligată să o facă pentru a justifica depășirea termenului.

26. Completul de judecată afirmă că lipsa acestei cereri constituie un motiv suficient pentru menținerea soluției instanței de apel.

27. Conform art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să manifeste diligență și bună-credință în exercitarea drepturilor lor procedurale. Apelanta, având cunoștință despre termenul de declarare a apelului, nu a demonstrat diligența necesară pentru respectarea acestuia.

28. Potrivit art. 10 alin. (1) din Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale includ decăderea din dreptul de a efectua un act de procedură în

cazul nerespectării termenului. Această sancțiune este justificată în speță, având în vedere comportamentul apelantei și neîndeplinirea cerințelor legale.

29. În recurs, avocatul recurenteii a susținut că apelul declarat la 8 aprilie 2024 ar trebui considerat în termen, deoarece dispozitivul hotărârii i-a fost comunicat la 5 aprilie 2024. Instanța de recurs constată însă că această susținere contravine art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, care prevede că termenul de apel începe de la data pronunțării dispozitivului, respectiv 4 martie 2024. Recurenta avea obligația să se intereseze de pronunțarea hotărârii, conform art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

30. La fel, Completul de judecată reține că în procedura scrisă, hotărârea este comunicată conform art. 100 din Codul de procedură civilă, iar termenul curge de la data pronunțării.

31. În încheierea contestată, instanța de apel corect a reținut că apelanta a participat activ la procedura de fond. Aceasta a depus o referință la cererea de chemare în judecată, a înaintat o acțiune reconvențională și a recepționat actele procedurale relevante. Prin urmare, apelanta cunoștea despre litigiu și avea obligația de a declara apel în termenul prevăzut de lege.

32. Conform jurisprudenței CtEDO, obligația de a respecta termenele legale este fundamentală pentru asigurarea unui proces echitabil. Prelungirea nejustificată a termenelor procedurale afectează securitatea juridică și contravine principiului dreptului la un proces echitabil.

33. Apelul declarat la data de 11 ianuarie 2024 este vădit tardiv, fiind depus în afara termenului procedural prevăzut de lege. Nerespectarea termenului atrage consecințele prevăzute de art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, respectiv restituirea cererii de apel.

34. Totodată, Completul menționează că recurentul nu a formulat o cerere de repunere în termen. Conform art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie cererea de apel depusă tardiv, dacă partea nu solicită repunerea în termen. Recurenta avea obligația procesuală de a demonstra un motiv temeinic pentru întârziere și de a solicita în mod expres repunerea în termen, conform prevederilor art. 113 și 116 din Codul de procedură civilă.

35. În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge recursul depus de avocatul Dumitru Barbaroș în numele și interesele Margarinei Briceag.

Menține încheierea din 7 august 2024 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Leonid Talambuța împotriva Margarinei Briceag cu privire la încasarea datoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc